

د افغانستان اسلامي جمهوریت

د عدلي وزارت

رسمي جريده

قانون معاملات و امضای الکترونيکی

تاریخ نشر: (۷) عقرب سال ۱۳۹۹ هـ.ش

نمبر مسلسل: (۱۳۸۹)

فرمان

رئیس جمهوری اسلامی افغانستان

در مورد توشیح قانون معاملات و امضای الکترونیکی

شماره: (۷۵)

تاریخ: ۱۳۹۹/۶/۸

ماده اول:

به تأسی از حکم جزء ۱۶ ماده شصت و چهارم و با رعایت ماده هفتاد و نهم قانون اساسی افغانستان، قانون معاملات و امضای الکترونیکی را که به اساس مصوبه شماره (۱۸) مؤرخ ۱۳۹۹/۶/۳ کابینه جمهوری اسلامی افغانستان به داخل (۶) فصل و (۳۲) ماده تصویب گردیده است، توشیح می دارم.

ماده دوم:

وزیر عدلیه و وزیر دولت در امور پارلمانی موظف اند، این فرمان و قانون معاملات و امضای الکترونیکی را در خلال (۳۰) روز از تاریخ انعقاد نخستین جلسه شورای ملی به آن شورا تقدیم نمایند.

ماده سوم:

این فرمان از تاریخ توشیح نافذ و همراه با مصوبه کابینه جمهوری اسلامی افغانستان و متن قانون مذکور در جریده رسمی نشر گردد.

محمد اشرف غنی

رئیس جمهوری اسلامی افغانستان

مصوبه

کابینه جمهوری اسلامی افغانستان

در مورد طرح قانون معاملات و امضای الکترونیکی

شماره: (۱۸)

تاریخ: ۱۳۹۹/۶/۳

کابینه جمهوری اسلامی افغانستان به تاسی از حکم ماده هفتاد و نهم قانون اساسی افغانستان در جلسه مؤرخ ۱۳۹۹/۶/۳ خویش طرح قانون معاملات و امضای الکترونیکی را به داخل (۶) فصل و (۳۲) ماده به حیث فرمان تقنینی تصویب نمود.

محمد اشرف غنی

رئیس جمهور اسلامی افغانستان

فهرست مندرجات

قانون معاملات و امضای الکترونیکی

فصل اول

احکام عمومی

صفحه	عنوان	ماده
۱.....	مبنی.....	ماده اول:
۱.....	اهداف.....	ماده دوم:
۱.....	اصطلاحات.....	ماده سوم:
۳.....	ساحة تطبيق.....	ماده چهارم:

فصل دوم

اعتبار و الزامیت قانونی پیام معلوماتی

۴.....	اعتبار قانونی پیام معلوماتی.....	ماده پنجم:
۴.....	تحریری بودن معلومات.....	ماده ششم:
۴.....	الزامیت امضاء.....	ماده هفتم:
۴.....	اصلی بودن پیام معلوماتی.....	ماده هشتم:
۵.....	اعتبار و ارزش اثباتی پیام معلوماتی.....	ماده نهم:
۵.....	نگهداری پیام معلوماتی.....	ماده دهم:

فصل سوم

تبادلۀ پیام معلوماتی

۶.....	طی مراحل و اعتبار قانونی قرارداد.....	ماده یازدهم:
۶.....	اعتبار قانونی پیام معلوماتی توسط طرفین قرارداد.....	ماده دوازدهم:

- ماده سیزدهم: انتساب پیام معلوماتی به مبداء..... ۶
- ماده چهاردهم: تصدیق دریافت پیام معلوماتی..... ۷
- ماده پانزدهم: زمان و مکان ارسال و دریافت پیام معلوماتی..... ۸

فصل چهارم

مراسلات الکترونیکی و قرارداد های الکترونیکی

- ماده شانزدهم: اعتبار قانونی مراسلات الکترونیکی و قرارداد های الکترونیکی..... ۹
- ماده هفدهم: شرایط مراسلات الکترونیکی و قرارداد های الکترونیکی..... ۹
- ماده هجدهم: دعوت برای آفر دهی..... ۱۰
- ماده نوزدهم: استفاده از سیستم های پیام خودکار جهت ترتیب قرارداد..... ۱۰
- ماده بیستم: قابل دسترس ساختن شرایط قرارداد..... ۱۱
- ماده بیست و یکم: اشتباه در مراسلات الکترونیکی..... ۱۱

فصل پنجم

امضای الکترونیکی

- ماده بیست و دوم: شرایط امضای الکترونیکی..... ۱۱
- ماده بیست و سوم: مرجع تثبیت مطابقت امضای الکترونیکی..... ۱۲
- ماده بیست و چهارم: مکلفیت های امضاء کننده..... ۱۲
- ماده بیست و پنجم: مکلفیت های عرضه کننده خدمات تصدیق الکترونیکی..... ۱۳
- ماده بیست و ششم: مکلفیت های شخص وابسته..... ۱۴
- ماده بیست و هفتم: اعتبار قانونی امضای الکترونیکی و تصدیق الکترونی خارجی..... ۱۵

فصل ششم

احكام متفرقه

- ماده بیست و هشتم: مرجع حل منازعات..... ۱۵
- ماده بیست و نهم: مراجعه به اسناد بین المللی..... ۱۶
- ماده سی ام: تطبیق مؤیدات..... ۱۶
- ماده سی و یکم: پیشنهاد مقررہ ہا و وضع لوایح و طرز العمل ہا..... ۱۶
- ماده سی و دوم: نشر و انفاذ..... ۱۶

ACKKU

قانون معاملات و امضای الکترونیکی

فصل اول

احکام عمومی

مبنی

ماده اول:

این قانون در روشنی حکم جزء ۵ ماده هفتاد و پنجم قانون اساسی افغانستان، وضع گردیده است.

اهداف

ماده دوم:

اهداف این قانون عبارت است از:

- ۱- فراهم نمودن زمینه ایجاد چارچوب قانونی برای معاملات الکترونیکی و امضای الکترونیکی.
- ۲- اعتبار دهی معاملات الکترونیکی، امضای الکترونیکی و مراسلات الکترونیکی.
- ۳- فراهم نمودن زمینه گسترش معاملات الکترونیکی و مراسلات الکترونیکی.
- ۴- فراهم نمودن زمینه توسعه و رشد اکوسیستم دیجیتالی.

اصطلاحات

ماده سوم:

اصطلاحات آتی در این قانون مفاهیم ذیل را افاده می نماید:

- ۱- الکترونیک (Electronic): ایجاد، ضبط، انتقال، ذخیره یا ویرایش معلوماتی است که به شکل دیجیتالی یا به صورت غیر ملموس توسط وسایل الکترونیکی، مقناطیسی یا نوری تهیه شده و یا هر وسیله دیگر که قابلیت ایجاد، ضبط، انتقال یا ذخیره معلومات را داشته باشد.
- ۲- معلومات (Information): شامل متن، تصویر، اطلاعات، گفتار، شکل، صدا، عدد، رمز، علامه، برنامه کامپیوتری و امثال آن می باشد.

۳- پیام‌های (Data Message): اطلاعاتی است که با استفاده از وسایل الکترونیکی، مقناطیسی، نوری یا وسایل مشابه دیگر، ایجاد، ارسال، دریافت یا ذخیره شده و شامل تبادلۀ معلومات الکترونیکی، پست الکترونیکی، تلگرام، تلکس یا تیلیکپی و امثال آن می‌باشد.

۴- میانجی (Intermediary): شخص حقیقی یا حکمی است که پیام‌های مشخص را به نمایندگی از شخص دیگر، ارسال، دریافت یا ذخیره نموده یا سایر خدمات مربوط را عرضه میکند.

۵- مبداء (Originator): شخص حقیقی یا حکمی است که پیام‌های توسط وی یا به نمایندگی از وی ایجاد یا ارسال می‌گردد. این اصطلاح شامل شخصی که در ارتباط به پیام‌های مذکور به عنوان میانجی عمل می‌کند، نمی‌گردد.

۶- مخاطب (Addressee): شخص حقیقی یا حکمی است که مبداء قصد دارد، وی پیام‌های را دریافت کند. این اصطلاح شامل شخصی که در ارتباط به پیام‌های مذکور به عنوان میانجی عمل می‌کند، نمی‌گردد.

۷- امضاءکننده (Signatory): شخصی حقیقی یا حکمی است که معلومات ایجاد امضاء را در اختیار داشته و از جانب خود یا به نمایندگی از شخص دیگر، امضاء می‌کند.

۸- تصدیق الکترونیکی (Electronic Certificate): پیام‌های است که ارتباط میان امضاءکننده و معلومات ایجاد امضاء، توسط آن ثابت می‌گردد.

۹- امضای الکترونیکی (Electronic Signature): معلومات به شکل الکترونیک است که با پیام‌های منضم یا به گونه‌ی منطقی متصل شده یا در آن موجود باشد و جهت شناسایی امضاءکننده پیام‌های استفاده گردیده و موافقت امضاءکننده پیام‌های را نشان می‌دهد.

۱۰- عرضه‌کننده خدمات تصدیق الکترونیکی (Electronic Certificate Services Provider): شخص حقیقی یا حکمی است که تصدیق الکترونیکی را صادر نموده یا سایر خدمات مربوط به امضای الکترونیکی را عرضه می‌نماید.

۱۱- مراسلات (Communications): شامل اظهارنامه، اعلامیه، اطلاعیه، تقاضا، درخواست به شمول آفر و قبولی آن و سایر موارد مرتبط به قرارداد که جهت ترتیب و تطبیق آن توسط طرف‌ها نیاز است، می‌باشد.

۱۲- مراسلات الکترونیکی (Electronic Communications): هر نوع مراسلات است که به وسیله پیام‌های میان طرف‌ها، تبادلۀ می‌گردد.

۱۳- سیستم‌های (Information System): سیستمی است که پیام‌های را ایجاد، ارسال، دریافت، ذخیره، نمایش یا پروسس می‌نماید.

۱۴- شخص وابسته (Relying Party): شخصی حقیقی یا حکمی است که بر اساس تصدیق الکترونیکی یا امضای الکترونیکی جهت اجرای معاملات الکترونیکی عمل می کند.

۱۵- سیستم پیام خودکار (Automatic Message System): برنامه کمپیوتری، الکترونیکی یا سایر سیستم های خودکار است که جهت آغاز یک عمل یا پاسخ به پیام های معلوماتی یا عملکرد به طور کلی یا جزئی، بدون دخالت شخص حقیقی در زمان اقدام یا ارائه پاسخ توسط سیستم، مورد استفاده قرار می گیرد.

۱۶- معلومات ایجاد امضاء (Signature Creation Data): معلومات است که جهت ایجاد رابطه میان امضاء کننده و امضای الکترونیکی، استفاده می گردد.

۱۷- معامله (Transaction): اجراءات یا مجموعه از اجراءات اداری، تجارتي یا مدنی است که میان دو یا بیشتر از دو طرف به منظور ایجاد تعهد بر یک طرف یا ایجاد تعهدات متبادل میان بیشتر از یک طرف، صورت می گیرد.

۱۸- معامله الکترونیکی (Electronic Transaction): هر نوع معامله است که به وسیله پیام معلوماتی میان طرف ها طور کلی یا جزئی، منعقد یا اجراء می گردد.

۱۹- قرارداد الکترونیکی (Electronic Contract): توافق دو یا بیشتر از دو اراده است به ایجاد، تعدیل، انتقال یا ازاله حق در حدود احکام قانون از طریق وسایل ارتباط الکترونیکی.

ساحه تطبيق

ماده چهارم:

(۱) احکام این قانون بر معاملات الکترونیکی و امضای الکترونیکی فی مابین ادارات دولتی، ادارات دولتی با سکتور خصوصی و سکتور خصوصی با سکتور خصوصی و اشخاص حقیقی، تطبيق می گردد.

(۲) احکام این قانون در موارد ذیل تطبيق نمی گردد:

۱- موضوعات مربوط به احوال شخصیه، میراث، وقف و وصیت.

۲- قبالة جات و احکام و وثایق صادره محاکم.

۳- فروش یا انتقال دایمی اموال غیر منقول.

۴- سایر موارد بعد از تصویب حکومت.

فصل دوم

اعتبار و الزامیت قانونی پیام معلوماتی

اعتبار قانونی پیام معلوماتی

ماده پنجم:

معلوماتی که دارای اعتبار قانونی است به شکل پیام معلوماتی نیز معتبر می باشد.

تحریری بودن معلومات

ماده ششم:

هرگاه معلومات به صورت تحریری، مطابق احکام قانون الزامی باشد، پیام معلوماتی در حکم معلومات به صورت تحریری محسوب می شود، مشروط بر اینکه امکان استفاده از معلومات موجود در پیام معلوماتی برای مراجعه بعدی فراهم باشد.

الزامیت امضاء

ماده هفتم:

هرگاه امضای شخص، مطابق احکام قانون الزامی باشد، الزامیت مذکور در ارتباط به پیام معلوماتی با تکمیل شرایط ذیل تحقق می یابد:

۱- جهت شناسایی مبداء پیام معلوماتی و حصول اطمینان از اینکه محتوای پیام معلوماتی مورد تأیید مبداء بوده، موجود باشد.

۲- روش شناسایی متناسب با هدفی که پیام معلوماتی ایجاد یا تبادل گردیده و با نظر داشت شرایط عمومی و اختصاصی توافق شده، مناسب و قابل اعتبار، موجود باشد.

اصلی بودن پیام معلوماتی

ماده هشتم:

هرگاه ارائه و نگهداری معلومات به صورت اصل، مطابق احکام قانون الزامی باشد، پیام معلوماتی با نظر داشت شرایط ذیل در حکم معلومات به صورت اصل، محسوب می شود:

۱- حصول اطمینان از کامل بودن و صحت معلومات که برای اولین بار در شکل نهایی یا طور دیگر به صورت پیام معلوماتی ایجاد گردیده است. تغییراتی که جهت تبادلۀ مراسلات الکترونیکی، نمایش و ذخیره معلومات، وارد می گردد، از این حکم مستثنی است.

۲- معیار حصول اطمینان از صحت معلومات متناسب با هدفی که معلومات ایجاد گردیده با نظر داشت شرایط مرتبط، مناسب و قابل اعتبار باشد.

۳- معلومات در صورت لزوم برای شخصی حقیقی یا حکمی، قابل نمایش و ارائه باشد.

اعتبار و ارزش اثباتی پیام معلوماتی

ماده نهم:

اسناد و مدارک که در اجراءات، دارای اعتبار قانونی اثباتی است به شکل پیام معلوماتی نیز معتبر می باشد.

نگهداری پیام معلوماتی

ماده دهم:

(۱) هرگاه نگهداری اسناد و معلومات، مطابق احکام قانون الزامی باشد، الزامیت مذکور در ارتباط به پیام معلوماتی با تکمیل شرایط ذیل تحقق می یابد:

۱- استفاده از معلومات موجود در پیام معلوماتی جهت مراجعه بعدی ممکن باشد.

۲- پیام معلوماتی به شکل که ایجاد، ارسال یا دریافت گردیده طوری نگهداری گردد که امکان نمایش معلومات به شکلی که ایجاد، ارسال یا دریافت گردیده، موجود باشد.

۳- معلومات در مورد مبداء، مخاطب، تاریخ و زمان ارسال و دریافت پیام معلوماتی طوری که امکان شناسایی آن را فراهم سازد، نگهداری گردد. نگهداری معلومات که به هدف ارسال و دریافت پیام معلوماتی مورد استفاده قرار می گیرد از این حکم مستثنی است.

(۲) شخص حقیقی یا حکمی می تواند، به منظور نگهداری پیام معلوماتی با نظر داشت حکم مندرج فقره (۱) این ماده از خدماتی شخص حقیقی یا حکمی دیگر، استفاده نماید.

فصل سوم

تبادلۀ پیام معلوماتی

طی مراحل و اعتبار قانونی قرارداد

مادۀ یازدهم:

(۱) تبادلۀ آفر (پیشنهاد) و قبولی آن به شکل پیام معلوماتی، جهت طی مراحل قرارداد، صورت گرفته می تواند، مگر اینکه طرفین قرارداد، طور دیگری توافق نموده باشند.

(۲) قرارداد مندرج فقره (۱) این ماده که در طی مراحل آن از پیام معلوماتی استفاده شده است، دارای اعتبار قانونی می باشد.

اعتبار قانونی پیام معلوماتی توسط طرفین قرارداد

مادۀ دوازدهم:

اسناد مرتبط به قرارداد که دارای اعتبار قانونی بوده و به شکل پیام معلوماتی میان مبداء، مخاطب و میانجی تبادلۀ می گردد، نیز معتبر می باشد.

انتساب پیام معلوماتی به مبداء

مادۀ سیزدهم:

(۱) پیام معلوماتی در حالات ذیل، منسوب به مبداء محسوب می شود:

- ۱- در صورتی که توسط مبداء ارسال شده باشد.
- ۲- در صورتی که به نمایندگی از مبداء ارسال شده باشد.
- ۳- در صورتی که با استفاده از سیستم معلوماتی که توسط یا به نمایندگی از مبداء، طور خودکار برنامه ریزی شده، ارسال گردیده باشد.

(۲) مخاطب می تواند، پیام معلوماتی را در حالات ذیل از جانب مبداء، ارسال شده، محسوب نماید:

- ۱- در صورتی که مخاطب روش مناسب و از قبل توافق شده را جهت حصول اطمینان از اینکه پیام معلوماتی منسوب به مبداء می باشد، به شکل صحیح بکار برده باشد.

۲- در صورتی که دریافت پیام معلوماتی توسط مخاطب از اقدامات شخص ناشی شده باشد که ارتباط وی با مبداء یا نماینده وی، او را قادر ساخته تا به روش که مبداء جهت شناسایی پیام معلوماتی منسوب به خودش به کار می برد، دسترسی داشته باشد.

(۳) حکم مندرج فقره (۲) این ماده در حالات ذیل قابل تطبیق نمی باشد:

۱- در صورتیکه مخاطب از جانب مبداء اطلاع مبنی بر اینکه پیام معلوماتی منسوب به وی نبوده، دریافت کرده و زمان مناسب برای اقدام موجود باشد.

۲- در صورت که مخاطب در حالت مندرج جزء ۲ فقره (۲) این ماده با توجه لازم یا با استفاده از روش توافق شده، اطمینان حاصل نماید که پیام معلوماتی از مبداء نمی باشد.

(۴) هر گاه مخاطب اطمینان حاصل نماید که پیام معلوماتی منسوب به مبداء می باشد در این صورت می تواند، پیام معلوماتی را به شکلی که مبداء قصد ارسال آن را داشته، محسوب و مطابق آن عمل نماید، مگر اینکه با توجه لازم یا با استفاده از روش توافق شده اطمینان حاصل نماید که پروسه ارسال، باعث اشتباه در پیام معلوماتی گردیده است.

(۵) مخاطب می تواند، هر پیام معلوماتی دریافت شده را مجزا محسوب نموده و مطابق آن عمل نماید، مگر اینکه با توجه لازم یا با استفاده از روش توافق شده، اطمینان حاصل نماید که پیام معلوماتی تکراری است.

تصدیق دریافت پیام معلوماتی

ماده چهاردهم:

(۱) هرگاه مبداء با مخاطب در مورد تصدیق دریافت پیام معلوماتی به شکل یا روش مشخص، توافق نه نموده باشد، در این صورت هر نوع ارتباط توسط مخاطب به شکل خودکار، شکل دیگر یا اتخاذ تدبیر لازم از جانب مخاطب که مبداء را از دریافت پیام معلوماتی مطمئن سازد، تصدیق دریافت پیام معلوماتی، محسوب می گردد.

(۲) هر گاه مبداء، ارسال پیام معلوماتی را مشروط به دریافت تصدیق پیام معلوماتی نموده باشد در این صورت پیام معلوماتی الی دریافت تصدیق پیام معلوماتی، ارسال نشده، محسوب می گردد.

(۳) هر گاه مبداء، ارسال پیام معلوماتی را مشروط به دریافت تصدیق پیام معلوماتی نه نموده و تصدیق پیام معلوماتی توسط مبداء، مطابق زمان تعیین شده یا از قبل توافق شده، دریافت نگردیده یا زمان از قبل تعیین نشده و یا توافق نشده باشد در این صورت مبداء می تواند، در زمان مناسب تدابیر ذیل را اتخاذ نماید:

۱- به مخاطب اطلاع دهد که تصدیق دریافت پیام معلوماتی، حاصل نشده و زمان جهت دریافت تصدیق پیام معلوماتی تعیین شود.

۲- با اطلاع به مخاطب پیام معلوماتی را ارسال نشده، محسوب نموده یا سایر تدابیر لازم را اتخاذ نماید، مشروط بر اینکه تصدیق دریافت پیام معلوماتی در زمان تعیین شده مندرج جزء ۱ این فقره، حاصل نشده باشد.

(۴) هر گاه قبل یا حین ارسال پیام معلوماتی، مبداء از مخاطب درخواست نموده یا با وی توافق نماید که دریافت پیام معلوماتی تصدیق گردد در این صورت احکام مندرج فقره های (۱، ۲ و ۳) این ماده، تطبیق می گردد.

(۵) هر گاه مبداء از جانب مخاطب تصدیق دریافت پیام معلوماتی، حاصل نماید، پیام معلوماتی، دریافت شده توسط مخاطب محسوب می گردد مگر تصدیق دریافت پیام معلوماتی، تصدیق محتوای پیام معلوماتی محسوب نمی شود.

(۶) هر گاه از تصدیق دریافت شده پیام معلوماتی، معلوم گردد که پیام معلوماتی شرایط تخنیکی توافق شده یا معیار های پذیرفته شده را تکمیل نموده است در این صورت شرایط و معیار های مذکور، تکمیل شده محسوب می گردد.

(۷) احکام این ماده به ارسال و دریافت پیام معلوماتی قابل تطبیق بوده و به آثار حقوقی که از محتوای پیام معلوماتی یا تصدیق دریافت پیام معلوماتی به وجود می آید، تطبیق نمی گردد.

زمان و مکان ارسال و دریافت پیام معلوماتی

ماده پانزدهم:

(۱) پیام معلوماتی زمانی ارسال شده محسوب می گردد که پیام معلوماتی وارد سیستم معلوماتی گردد که از کنترل مبداء یا نماینده وی خارج باشد، مگر اینکه مبداء و مخاطب، طور دیگری توافق نموده باشند.

(۲) زمان دریافت پیام معلوماتی طور ذیل تعیین می گردد، مگر اینکه مبداء و مخاطب، طور دیگری توافق نموده باشند:

۱- در صورتیکه مخاطب سیستم معلوماتی را جهت دریافت پیام معلوماتی اختصاص داده باشد، پیام معلوماتی، زمانی دریافت شده محسوب می گردد که پیام معلوماتی وارد سیستم اختصاص یافته، گردد.

۲- در صورتی که پیام معلوماتی به آن سیستم معلوماتی مخاطب ارسال شود که جهت دریافت پیام معلوماتی اختصاص داده نشده است، پیام معلوماتی، زمانی دریافت شده محسوب می گردد که پیام معلوماتی توسط مخاطب، باز یافت گردد.

۳- در صورتی که مخاطب سیستم معلوماتی را جهت دریافت پیام معلوماتی اختصاص نداده باشد، پیام معلوماتی زمانی دریافت شده محسوب می گردد که پیام معلوماتی وارد سیستم معلوماتی مخاطب گردد.

(۳) هر گاه مکان سیستم معلوماتی با مکان دریافت پیام معلوماتی، تفاوت داشته باشد حکم مندرج فقره (۲) ای ماده تطبیق می گردد.

(۴) محل کاری مبداء، مکان ارسال پیام معلوماتی و محل کاری مخاطب، مکان دریافت پیام معلوماتی با نظر داشت موارد ذیل محسوب می شود، مگر اینکه مبداء و مخاطب، طور دیگری توافق نموده باشند:

۱- در صورتی که مبداء یا مخاطب بیشتر از یک محل کاری داشته باشد، نزدیکترین محل با نظر داشت نوعیت و ماهیت معامله، محل کاری مبداء یا مخاطب محسوب می گردد، در غیر آن دفتر مرکزی، محل کاری شمرده می شود.

۲- در صورتی که مبداء یا مخاطب دارای محل کاری نباشد، اقامتگاه آن در حکم محل کاری مبداء یا مخاطب شمرده شده می تواند.

فصل چهارم

مراسلات الکترونیکی و قرارداد های الکترونیکی

اعتبار قانونی مراسلات الکترونیکی و قرارداد های الکترونیکی

ماده شانزدهم:

مراسلات یا قرارداد های که دارای اعتبار قانونی است به شکل مراسلات الکترونیکی یا قرارداد های الکترونیکی نیز معتبر می باشد.

شرایط مراسلات الکترونیکی و قرارداد های الکترونیکی

ماده هفدهم:

(۱) شرایط شکلی و ماهوی مراسلات یا قرارداد های غیر الکترونیکی، تابع احکام این قانون نمی باشد.

(۲) هرگاه تبادله مراسلات یا انعقاد قرارداد ها به صورت تحریری، مطابق احکام قانون الزامی باشد، مراسلات الکترونیکی یا قرارداد های الکترونیکی در حکم تبادله مراسلات یا انعقاد قرارداد ها به صورت تحریری می باشد، مشروط بر اینکه امکان استفاده از معلومات موجود در مراسلات الکترونیکی یا قرارداد های الکترونیکی، جهت مراجعه بعدی ممکن باشد.

(۳) هرگاه امضای شخص در تبادله مراسلات یا انعقاد قرارداد ها مطابق احکام قانون الزامی باشد، الزامیت مذکور در مورد مراسلات الکترونیکی یا قرارداد های الکترونیکی با تکمیل شرایط ذیل تحقق می یابد:

۱- روش جهت شناسایی شخص و حصول اطمینان از اینکه محتوای مراسلات الکترونیکی یا قرارداد های الکترونیکی مورد تأیید وی بوده، موجود باشد.

۲- روش شناسایی متناسب به هدف که مراسلات الکترونیکی یا قرارداد های الکترونیکی ایجاد یا تبادل گردیده و با نظر داشت شرایط عمومی و اختصاصی توافق شده، مناسب و قابل اعتبار، موجود باشد.

(۴) هر گاه ارائه و نگهداری مراسلات یا قرارداد ها به صورت اصل، مطابق احکام قانون الزامی باشد، مراسلات الکترونیکی یا قرارداد های الکترونیکی با نظر داشت شرایط ذیل در حکم مراسلات یا قرارداد ها به صورت اصل، محسوب می شود:

۱- حصول اطمینان از کامل بودن یا صحت معلومات که برای اولین بار به شکل نهایی یا طور دیگر به صورت مراسلات الکترونیکی یا قرارداد های الکترونیکی ایجاد گردیده است. تغییراتی که جهت تبادل مراسلات الکترونیکی یا انعقاد قرارداد های الکترونیکی، نمایش و ذخیره معلومات وارد می گردد، از این حکم مستثنی است.

۲- معلومات در صورت لزوم برای شخصی حقیقی یا حکمی قابل نمایش و ارائه باشد.

(۵) معیار حصول اطمینان از صحت معلومات متناسب به هدفی که معلومات ایجاد گردیده و با نظر داشت شرایط مرتبط، مناسب و قابل اعتبار باشد.

دعوت برای آفر دهی

ماده هجدهم:

(۱) پیشنهاد جهت عقد قرارداد با استفاده از یک و یا بیشتر مراسلات الکترونیکی از طریق سیستم های معلوماتی که قابل دسترس به تمام طرف ها باشد، صورت گرفته می تواند، بدون اینکه متوجه یک یا چند طرف مشخص باشد.

(۲) پیشنهاد مندرج فقره (۱) این ماده، دعوت جهت آفر دهی محسوب می گردد، مگر اینکه قصد پیشنهاد کننده را جهت قبولی آفر به صورت واضح نشان دهد.

استفاده از سیستم های پیام خودکار جهت ترتیب قرارداد

ماده نوزدهم:

قرارداد های که دارای اعتبار قانونی است و به وسیله سیستم پیام خودکار و شخص حقیقی یا به وسیله سیستم های پیام خودکار ترتیب می شوند به علت اینکه طی مراحل آن بدون دخالت یا مرور شخص حقیقی صورت گرفته است، نیز معتبر می باشد.

قابل دسترس ساختن شرایط قرارداد

ماده بیستم:

(۱) احکام این قانون، احکام سایر قوانین را که یک طرف قرارداد را مکلف به قابل دسترس ساختن شرایط قرارداد به طرف مقابل، نموده باشد، محدود نمی کند.

(۲) احکام این قانون، احکام سایر قوانین را که یک طرف قرارداد را از عواقب قانونی عدم اجراءات، مسؤول می سازد، محدود نمی کند.

اشتباه در مراسلات الکترونیکی

ماده بیست و یکم:

(۱) هرگاه شخص حقیقی در مراسلات الکترونیکی با سیستم پیام خودکار طرف مقابل دچار اشتباه شود و سیستم پیام خودکار زمینه اصلاح اشتباه را برای شخص فراهم نه نماید، شخص متذکره یا نماینده وی می تواند با نظر داشت شرایط ذیل از قسمتی از مراسلات الکترونیکی که اشتباه در آن رخ داده است، صرف نظر نماید:

۱- در صورتی که شخص یا نماینده وی بعد از پی بردن اشتباه، طرف مقابل را از اشتباه که در مراسلات الکترونیکی رخ داده است به اسرع وقت ممکن، مطلع سازد.

۲- در صورتی که شخص یا نماینده وی از خدمات و اجناسی که از جانب مقابل دریافت نموده باشد، استفاده مادی یا معنوی نکرده باشد.

(۲) احکام مندرج فقرة (۱) این ماده، احکام سایر قوانین را در مورد آثار حقوقی اشتباه، محدود نمی سازد.

فصل پنجم

امضای الکترونیکی

شرایط امضای الکترونیکی

ماده بیست و دوم:

(۱) هرگاه امضای شخص مطابق احکام قانون الزامی باشد، الزامیت مذکور در ارتباط به پیام معلوماتی با استفاده از امضای الکترونیکی با نظر داشت شرایط ذیل متحقق می گردد:

۱- متناسب به هدفی که پیام معلوماتی ایجاد یا تبادل گردیده باشد.

۲- نظر داشت شرایط عمومی و اختصاصی توافق شده، مناسب و قابل اعتبار باشد.

(۲) امضای الکترونیکی به منظور برآورده ساختن الزامات مندرج فقره (۱) این ماده بعد از تکمیل شرایط ذیل با اعتبار محسوب می شود:

۱- در صورتی که معلومات ایجاد امضاء در محدوده که مورد استفاده قرار گرفته صرف مربوط به امضاء کننده باشد.

۲- در صورتی که معلومات ایجاد امضاء در هنگام امضاء، صرف تحت کنترل امضاء کننده باشد.

۳- در صورتی که تغییر در امضای الکترونیکی بعد از زمان امضاء، قابل تشخیص باشد.

۴- در صورتی که هدف الزامات قانونی امضاء، تضمین از صحت معلومات مرتبط به آن باشد و تغییر در معلومات بعد از زمان امضاء، قابل تشخیص باشد.

(۳) حکم مندرج فقره (۲) این ماده، صلاحیت شخص حقیقی یا حکمی را در رابطه به امضای الکترونیکی با نظر داشت شرایط ذیل محدود نمی سازد:

۱- در صورتی که اعتبار امضای الکترونیکی را مطابق شرایط مندرج فقره (۱) این ماده با استفاده از روش های دیگر ثابت نماید.

۲- در صورتی که شواهد مبنی بر عدم اعتبار امضای الکترونیکی را ارائه نماید.

(۴) حدود صلاحیت های مالی وزارت ها و ادارات دولتی در ارتباط به امضای الکترونیکی نیز مطابق اسناد تقنینی مربوط، تعیین می گردد.

مرجع تثبیت مطابقت امضای الکترونیکی

ماده بیست و سوم:

وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی مرجع تثبیت مطابقت امضای الکترونیکی با شرایط مندرج ماده بیست و دوم این قانون می باشد.

مکلفیت های امضاء کننده

ماده بیست و چهارم:

(۱) هرگاه معلومات ایجاد امضاء جهت ایجاد امضای که دارای اعتبار قانونی باشد، مورد استفاده قرار گیرد، امضاء کننده مکلف به تطبیق شرایط ذیل می باشد:

۱- تدابیر لازم را به منظور جلوگیری از استفاده غیر مجاز معلومات ایجاد امضای خویش اتخاذ نماید.

۲- با استفاده از امکانات که توسط عرضه کننده خدمات تصدیق الکترونیکی، مطابق احکام این قانون فراهم گردیده یا از هر طریق دیگر به شخص حقیقی یا حکمی که با وی وابسته است یا خدمات امضای الکترونیکی را عرضه می نماید با نظر داشت حالات ذیل به اسرع وقت ممکن اطلاع دهد:

- در صورتی که امضاء کننده بداند که معلومات ایجاد امضاء به خطر دستبرد مواجه گردیده است.

- در صورتی که امضاء کننده از شرایط که احتمال بلند رفتن خطر دستبرد به معلومات ایجاد امضاء از آن متصور است، آگاه باشد.

(۲) امضاء کننده مکلف است در صورت استفاده از تصدیق الکترونیکی در امضای الکترونیکی از صحت و کامل بودن مواد ارائه شده توسط وی که مرتبط به تصدیق الکترونیکی در طول میعاد زمانی آن می باشد، اطمینان حاصل نماید.

مکلفیت های عرضه کننده خدمات تصدیق الکترونیکی

ماده بیست و پنجم:

(۱) هرگاه عرضه کننده خدمات تصدیق الکترونیکی جهت حمایت امضای الکترونیکی موجد اثر حقوقی، خدماتی را عرضه نماید در این صورت مکلف است موارد ذیل را رعایت نماید:

۱- مطابق به تعهدات خویش با نظر داشت پالیسی ها و طرز العمل های مربوط، اجراءات نماید.

۲- تدابیر لازم را جهت حصول اطمینان از صحت و کامل بودن مواد ارائه شده مرتبط به تصدیق الکترونیکی در طول میعاد زمانی آن یا موادی که شامل تصدیق الکترونیکی شده باشد، اتخاذ نماید.

۳- امکانات مناسب و قابل دسترس را در اختیار شخص وابسته، جهت تثبیت موارد ذیل از تصدیق الکترونیکی، قرار دهد:

- هویت عرضه کننده خدمات تصدیق الکترونیکی.

- معلومات ایجاد امضاء در زمان صدور تصدیق الکترونیکی، تحت کنترل امضاء کننده که در تصدیق الکترونیکی مشخص شده است.

- معلومات ایجاد امضاء در زمان یا قبل از صدور تصدیق الکترونیکی قابل اعتبار باشد.

۴- امکانات مناسب و قابل دسترس را در اختیار شخص وابسته در موضوعات مربوط، جهت تثبیت موارد ذیل از تصدیق الکترونیکی، قرار دهد:

- روش استفاده شده جهت تشخیص امضاء کننده.

- محدودیت در هدف یا ارزشی که معلومات ایجاد امضاء یا تصدیق الکترونیکی مورد استفاده قرار می گیرد.

- معلومات ایجاد امضاء قابل اعتبار را که در معرض خطر دستبرد قرار ندارد.

- شرایط و محدودیت های که از جانب عرضه کننده خدمات تصدیق الکترونیکی وضع شده باشد.

- حصول اطمینان از اینکه امکانات در اختیار امضاء کننده جهت اطلاع رسانی مطابق جزء ۲ فقره (۱) ماده بیست و چهارم این قانون، قرار دارد.

- حصول اطمینان از موجودیت ارائه به موقع خدمات لغو تصدیق الکترونیکی.

۵- حصول اطمینان از اینکه:

- امکانات مندرج بند ۵ جزء ۴ این فقره، در اختیار امضاء کننده قرار دارد، مشروط بر اینکه امکانات جهت اطلاع رسانی برای امضاء کننده مطابق حکم جزء ۲ فقره (۱) ماده بیست و چهارم این قانون، فراهم شده باشد.

- خدمات لغو مندرج بند ۶ جزء ۴ این فقره، به موقع عرضه شده باشد.

۶- خدمات مربوط را با استفاده از سیستم، روند کاری و نیروی بشری قابل اعتماد، عرضه نماید.

(۲) امور مربوط به تطبیق حکم جزء ۶ فقره (۱) این ماده و تثبیت تطابق امضای الکترونیکی با احکام مندرج این قانون، مطابق سند تقنینی تنظیم می گردد.

مکلفیت های شخص وابسته

ماده بیست و ششم:

شخص وابسته مکلف است، موارد ذیل را رعایت نماید:

۱- اتخاذ اقدامات مقتضی جهت تثبیت اعتبار امضای الکترونیکی.

۲- اتخاذ اقدامات مقتضی ذیل در صورتیکه امضای الکترونیکی توسط تصدیق الکترونیکی حمایت گردیده باشد:

- تثبیت اعتبار، تعلیق و یا لغو تصدیق الکترونیکی.

- رعایت هر گونه محدودیت مربوط به تصدیق الکترونیکی.

اعتبار قانونی امضای الکترونیکی و تصدیق الکترونیکی خارجی

ماده بیست و هفتم:

(۱) در تعیین حدود اعتبار قانونی امضای الکترونیکی و تصدیق الکترونیکی، موارد ذیل در نظر گرفته نمی شوند:

۱- موقعیت جغرافیایی صدور تصدیق الکترونیکی.

۲- موقعیت جغرافیایی ایجاد یا استفاده از امضای الکترونیکی.

۳- موقعیت جغرافیایی محل کاری صادر کننده تصدیق الکترونیکی یا امضاء کننده.

(۲) تصدیق الکترونیکی صادر شده در خارج از کشور، دارای عین اعتبار قانونی تصدیق الکترونیکی صادر شده در داخل کشور می باشد، مشروط بر اینکه دارای سطح اعتبار معادل باشد.

(۳) امضای الکترونیکی ایجاد شده یا استفاده شده در خارج از کشور، دارای عین اعتبار قانونی امضای الکترونیکی ایجاد شده یا استفاده شده در داخل کشور می باشد، مشروط بر اینکه دارای سطح اعتبار معادل باشد.

(۴) سطح اعتبار معادل مندرج احکام فقره های (۲ و ۳) این ماد در مطابقت با معیار های معتبر بین المللی و سایر موارد مرتبط، تعیین می گردد.

(۵) هرگاه طرف ها در باره استفاده از نوع مشخصی از امضای الکترونیکی یا تصدیق الکترونیکی موافقت نمایند در این صورت بدون نظر داشت احکام مندرج فقره های (۲، ۳ و ۴) این ماد موافقت مذکور جهت استفاده فرامرزی، قابل اعتبار می باشد، مگر این که، مطابق احکام قانون مربوط، اعتبار آن باطل یا غیر قابل اجراء شمرده شده باشد.

فصل ششم

احکام متفرقه

مرجع حل منازعات

ماده بیست و هشتم:

امور مربوط به حل منازعات ناشی از معاملات الکترونیکی، امضای الکترونیکی و مراسلات الکترونیکی در مقرر تنظیم می گردد.

مراجعه به اسناد بین المللی

ماده بیست و نهم:

هرگاه در رابطه به معاملات الکترونیکی، امضای الکترونیکی و مراسلات الکترونیکی در این قانون حکمی پیش بینی نشده باشد، به اسناد بین المللی مراجعه می گردد.

تطبیق مؤیدات

ماده سی ام:

هرگاه امضاء کننده، عرضه کننده خدمات تصدیق الکترونیکی یا شخص وابسته مکلفیت های مندرج این قانون را اداء نه نماید با نظر داشت ماهیت عملکرد، مطابق احکام قانون، حسب احوال بالای وی مؤیدات اداری، مدنی یا جزایی تطبیق می گردد.

پیشنهاد مقررہ ها و وضع لوایح و طرز العمل ها

ماده سی و یکم:

وزارت ها و ادارات دولتی می توانند به منظور تطبیق بهتر احکام این قانون در همکاری با وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی، اداره ملی احصائیه و معلومات و اداره تنظیم خدمات مخابراتی، مقررہ ها را پیشنهاد، لوایح و طرز العمل ها را وضع نمایند.

نشر و انفاذ

ماده سی و دوم:

این قانون از تاریخ توشیح نافذ و در جریده رسمی نشر گردد.